

ISTORIA ROMÂNILOR DIN DACIA TRAIANĂ

VOL. 3 PARTEA I

A. D. Xenopol

OPERA OMNIA

TIPO MOLDOVA

ISTORIA
ROMÎNILOR

DE

DACIA TRAIANA

DE

A. D. XENOPOL

PROFESOR LA UNIVERSITATEA DIN IASI.
MEMBRU CORRESPONDENT AL ACADEMIEI ROMÂNE.

*„Nu sunt veniile sub cerul acesta
de hotărâți sau sub vreme.”*

Mirea Costin.

Coperta: *Cristian Almășanu*

Coordonator Colecție: Gh. Buzatu,
Membru Corespondent al Academiei Oamenilor de Știință din România

Consilier științific:
Prof. univ. dr. Cătălin Bordeianu

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

© Tipo Moldova

Editura Tipo Moldova este acreditată de Consiliul Național al
Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.)

Editie anastatica

Iași, 2010

Tipo Moldova,
E-mail: office@tipomoldova.ro

ISTORIA ROMÎNILOR

DIN

DACIA TRAIANA

DE:

A. D. XENOPOL

PROFESOR LA UNIVERSITATEA DIN IAȘI,
MEMBRU CORRESPONDENT AL ACADEMIEI ROMÂNE.

„Nu sunt vremile sub cîrmă omului,
ci omul sub vreme!”

Nirou Costin.

VOLUMUL III

Partea I

ISTORIA MEDIE. PARTEA II

De la moartea lui Petru Rareș la Mateiu Basarab și Vasile Lupu
(cu două planuri de bătălii)

Volumele I și II ale acestei scrieri au fost premiate de Academia Română

IASI

TIPO-LITOGRAFIA H. GOLDNER STR. PRIMĂRIEI

1890

T A B L A D E M A T E R I I.

	Pagina
Precuvintare	1
Capul I. De la moartea lui Petru Rareș până la Mihaiu Viteazul	1
1. <i>Istoria Munteniei de la 1546—1593</i>	3
{ 1. De la Mircea Ciobanul la Petru Cercel	—
2. Petru Cercel	19
3. De la a doua domnie a lui Mihnea al II-le la Mihaiu Viteazul	33
II. <i>Istoria Moldovei de la 1546—1593</i>	49
1. De la Ilie Rareș la Iacob Eraclide Despotul.	—
2. De la Iacob Eraclide la Ioan Vodă cel Cum- plit	70
3. Ioan Vodă cel Cumplit	94
4. De la Petru Schiopul la a doua domnie a lui Aron Tiranul	123
Capul II. Domnia lui Mihaiu Viteazul	151
1. <i>Luptele cu Turcii</i>	153
1. Mihaiu ocupă tronul	—
2. Legăturile pregătitoare răscoalei	163
3. Răscoala contra Turcilor	177
4. Expediția lui Siman-pașa	197
5. Intimplările din Moldova și ultimele lupte cu Turcii	215

	<u>Pagina</u>
II. <i>Intrunirea țărilor române</i>	227
1. Schimbările din Ardeal	—
2. Cucerirea Ardealului	251
3. Cucerirea Moldovei	277
4. Mihaiu Viteazul și Romii Ardealului	300
III. <i>Căderea lui Mihaiu Viteazul</i>	324
1. Răscoala Ardelenilor	—
2. Mirislău	358
3. Guruslău	377
4. Caracterul lui Mihaiu Viteazul și politica lui.	396
Capul III. De la moartea lui Mihaiu Viteazul până la Mateiu Basarab și Vasile Lupu.	427
1. <i>Muntenia de la moartea lui Mihaiu Viteazul până la Mateiu Basarab</i>	429
1. Radu Șarban și Radu Mihnea	—
2. Originea și sporul înriurii grecești în țăările romine	448
3. De la Alexandru Iliăși la Mateiu Basarab	465
II. <i>Moldova de la a doua domnie a lui Emanoil Aron la Vasile Lupu</i>	480
1. Movileștii	—
2. De la Radu Mihnea la Vasile Lupu	499
Capul IV. Fenomene generale ale vieții românești în perioada slavonismului	519
1. <i>Starea economică și înriurirea ei asupra organizării sociale</i>	521
1. Starea economică	—
2. Transformarea boierimei	536
3. Starea țăranilor	558
II. <i>Organizarea politică</i>	576
1. Domnul și boierii	—
2. Ocirmuirea	587

	<u>Pagina</u>
III. <i>Mișcarea intelectuală</i>	615
1. Limba slavonă și limba română	—
2. Cărțile bisericești române	627
3. Inceputuri literare	640
4. Biserica, școala și alte așezăminte	658
5. Arta	669

E R A T A.

p. 155 r. 21 în loc de *dabitorilor* cetește *dabilarilor*
 p. 535 r. 1 „ „ „ *atins de furi* „ *atinsă de ele.*
 p. 642 r. 27 „ „ „ *tradusă* „ *reprodusă*

ISTORIA ROMÂNILOR DIN DACIA TRAIANĂ

VOL. 3 PARTEA a II-a

A. D. Xenopol

OPERA OMNIA

TIPO MOLDOVA

ISTORIA
ROMÎNILOR

DE

DACIA TRAIANA

DE

A. D. XENOPOL

PROFESOR LA UNIVERSITATEA DIN IAJI.
MEMBRU CORRESPONDENT AL ACADEMIEI ROMÂNE.

„Nu sunt veniile sub cîrmă omînt
ci hoitai omi sub vîrmă.”

Mirea Costin.

Coperta: *Cristian Almășanu*

Coordonator Colecție: Gh. Buzatu,
Membru Corespondent al Academiei Oamenilor de Știință din România

Consilier științific:
Prof. univ. dr. Cătălin Bordeianu

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

© Tipo Moldova

Editura Tipo Moldova este acreditată de Consiliul Național al
Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.)

Ediție anastatică

Iași, 2010

Tipo Moldova,
E-mail: office@tipomoldova.ro

ISTORIA ROMÎNILOR

DIN

DACIA TRAIANA

DE:

A. D. XENOPOL

PROFESOR LA UNIVERSITATEA DIN IAȘI,
MEMBRU CORRESPONDENT AL ACADEMIEI ROMÂNE.

„Nu sunt vremile sub cîrmă omului,
ci omul sub vreme!”

Nirou Costin.

VOLUMUL III

Partea a II-a

ISTORIA MEDIE. PARTEA II

De la moartea lui Petru Rareș la Mateiu Basarab și Vasile Lupu
(cu două planuri de bătălii)

Volumele I și II ale acestei scrieri au fost premiate de Academia Română

IASI

TIPO-LITOGRAFIA H. GOLDNER STR. PRIMĂRIEI

1890

T A B L A D E M A T E R I I.

	Pagina
Precuvintare	1
Capul I. De la moartea lui Petru Rareș până la Mihaiu Viteazul	1
1. <i>Istoria Munteniei de la 1546—1593</i>	3
{ 1. De la Mircea Ciobanul la Petru Cercel	—
2. Petru Cercel	19
3. De la a doua domnie a lui Mihnea al II-le la Mihaiu Viteazul	33
II. <i>Istoria Moldovei de la 1546—1593</i>	49
1. De la Ilie Rareș la Iacob Eraclide Despotul.	—
2. De la Iacob Eraclide la Ioan Vodă cel Cum- plit	70
3. Ioan Vodă cel Cumplit	94
4. De la Petru Schiopul la a doua domnie a lui Aron Tiranul	123
Capul II. Domnia lui Mihaiu Viteazul	151
1. <i>Luptele cu Turcii</i>	153
1. Mihaiu ocupă tronul	—
2. Legăturile pregătitoare răscoalei	163
3. Răscoala contra Turcilor	177
4. Expediția lui Siman-pașa	197
5. Intimplările din Moldova și ultimele lupte cu Turcii	215

	<u>Pagina</u>
II. <i>Intrunirea țărilor române</i>	227
1. Schimbările din Ardeal	—
2. Cucerirea Ardealului	251
3. Cucerirea Moldovei	277
4. Mihaiu Viteazul și Romii Ardealului	300
III. <i>Căderea lui Mihaiu Viteazul</i>	324
1. Răscoala Ardelenilor	—
2. Mirislău	358
3. Guruslău	377
4. Caracterul lui Mihaiu Viteazul și politica lui.	396
Capul III. De la moartea lui Mihaiu Viteazul până la Mateiu Basarab și Vasile Lupu.	427
1. <i>Muntenia de la moartea lui Mihaiu Viteazul până la Mateiu Basarab</i>	429
1. Radu Șarban și Radu Mihnea	—
2. Originea și sporul înriurii grecești în țările române	448
3. De la Alexandru Iliși la Mateiu Basarab	465
II. <i>Moldova de la a doua domnie a lui Emanoil Aron la Vasile Lupu</i>	480
1. Movileștii	—
2. De la Radu Mihnea la Vasile Lupu	499
Capul IV. Fenomene generale ale vieții românești în perioada slavonismului	519
1. <i>Starea economică și înriurirea ei asupra organizării sociale</i>	521
1. Starea economică	—
2. Transformarea boierimei	536
3. Starea țăranilor	558
II. <i>Organizarea politică</i>	576
1. Domnul și boierii	—
2. Ocirmuirea	587

	<u>Pagina</u>
III. <i>Mișcarea intelectuală</i>	615
1. Limba slavonă și limba română	—
2. Cărțile bisericești române	627
3. Inceputuri literare	640
4. Biserica, școala și alte așezăminte	658
5. Arta	669

E R A T A.

p. 155 r. 21 în loc de *dabitorilor* cetește *dabilarilor*
 p. 535 r. 1 „ „ „ *atins de furi* „ *atinsă de ele.*
 p. 642 r. 27 „ „ „ *tradusă* „ *reprodusă*